

© Karen Obstellen

EEN DIER, EEN NACHT, EEN SCHREEUW, EEN MENS

Constant was prominent lid van het eerste uur van het KCB. Het Cobra Museum en het Gemeentemuseum Den Haag houden een grote expositie over zijn werk - een heel omvangrijk en divers oeuvre. In dat kader hebben kunstenaars van het KCB op zeer uiteenlopende wijze gereageerd op zijn werk. Met name op een belangrijke zinsnede uit zijn Manifest: *Een schilderij is niet een bouwsel van kleuren en lijnen, maar een dier, een nacht, een schreeuw, een mens, of dat alles tezamen*. En dat tegen de achtergrond van zijn maatschappijkritische houding en de behoefte alle kunsten te verenigen. 'Het werk van de experimentele kunstenaar was een spiegelbeeld van de veranderingen die zich in de voorafgaande jaren in de schoonheidsbeleving hadden voltrokken. De steeds snellere aanvaarding van de anti-stijlen waarin zij hadden gewerkt, had geleid tot een grillige ontwikkeling in de recente geschiedenis van de kunst', schrijft Constant in 1965 in het artikel *De dialectiek van het experiment*.

Uit de inzendingen blijkt dat het een intrigerend en veelzijdig onderwerp is. Er werden eigen interpretaties gegeven aan het spraakmakende New Babylon van Constant. Niet alleen in vormtaal maar ook inhoudelijk en ideologisch. Boven genoemde zin lijkt te verwijzen naar de alledaagsheid der dingen, soms heftig, een andere keer vol kleine emoties. Beide vinden we terug in de reacties. Het 'colorisme' uit zijn Cobra-periode nodigde uit tot verdieping en intensivering van het kleurgebruik en in tegenstelling daarmee ook tot hard contrasterende zwart/wit prenten.

De tentoonstelling, die te zien is in de hele villa van Kranenburgh, wordt op zondag 19 juni geopend en loopt tot en met 18 september.

Bij het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons het bericht dat Irma Haarman is overleden. Irma volgde in 2011 Wil Zomerdijk op in de functie van penningmeester in het KCB-bestuur. Vanaf 2013 nam zij ook het voorzitterschap waar, toen André Thomsen zijn functie had neergelegd. In het volgende nummer van KCB.NU komen wij met een uitgebreid in memoriam over haar leven en met name haar verdiensten voor het KCB. Wij wensen alle nabestaanden, vrienden en met name haar kinderen sterkte met dit grote verlies.

De redactie

KRANTEN

U bent gewend dat Irma deze rubriek verzorgt. Ik heb haar al een keer vervangen in het afgelopen najaar toen zij voor een langere tijd in Spanje was voor een heupoperatie. Ze keerde hiervan hersteld weer huiswaarts. De situatie is nu echter van een andere orde. Irma is in de afgelopen maand ernstig ziek geworden. Zij heeft daarom gemeend haar bestuurstaken over te dragen aan de andere bestuursleden. Voorlopig neem ik haar voorzitterstaken over en Kees Mensch het penningmeesterschap.

In de afgelopen periode is ons actieve redactielid Taetske Hellinga ons ontvallen (zie het in memoriam verder in het blad). Dit is een groot verlies voor de redactie van KCB.NU. Het KCB is niet meer die "jonge hondenclub" van weleer tijdens de oprichting. De meeste leden en donateurs zijn op leeftijd.

Bestuurlijk houden we een vinger aan de pols gezien de ontwikkelingen in en rond Kranenburgh. De nieuwe directeur is aangesteld en voorgesteld en pakt binnenkort haar taken op. We hopen dan op een goede samenwerking met haar, zoals dit op de werkvloer in Kranenburgh al gebeurt. We kunnen aanvullend zijn en zo elkaar enorm versterken.

Het KCB krijgt tijdens de Kunst10daagse de hele tuin van Kranenburgh tot haar beschikking om beelden van de leden te exposeren. Er is een commissie gevormd die dit gaat regelen. Ook zijn er vergaande ontwikkelingen betreffende een samenwerking met het KCB en de Abdij in Egmond, waar de bierbrouwerij is gehuisvest, voor een permanente expositieruimte. Dit wordt vervolgd. De tentoonstelling TerZ 1 is onder grote belangstelling geopend. De drie kunstenaars hebben naar mijn gevoel goed de ruimte gekregen om hun werk te tonen. De tentoonstelling is wederom schitterend ingericht en uitgelicht. Niet onbelangrijk bij een verkooptentoonstelling is dat er al vier werken verkocht zijn. Met spanning wacht ik TerZ 2 af en ik ben heel benieuwd wat deze tentoonstelling aan moois te bieden heeft. Onlangs is er ook een prachtig boek uitgekomen over het werk van ons voormalig KCB-lid Hans van Dranen. Ik was bij de presentatie bij Galerie Ineke Aronds, die mede het initiatief heeft genomen om dit boek te realiseren. In het boek staat ook het nodige beschreven over Hans en zijn activiteiten in en bij het KCB. Dit boek is echt een aanrader!

Valentijn Langelaan

Uit de bundel ZINNEBEELDEN het gedicht *Komen en gaan*, dat Taetske Hellinga schreef bij het beeld *Verleden* van Ellen de Groot:

Daags rijst een golf op uit oceaandiepe slaap
Ontwaakt op het strand
Herinnert zich haar naam

Tussen het oneindige komen en gaan
der golven
kiest zij haar kled uit herinneringen,
geluk en pijn en stemmingen
En trekt het aan
voor de dag van haar bestaan

een dier een nacht een schreeuw een mens

19 JUNI T/M 18 SEPT 2016

Kees Admiraal (Heiloo, 1955). Witte Lelie leraaropleiding en Rietveld Academie. In zijn werk komt transparantie, waar hij steeds mee bezig is, tot uiting door het schilderen van lijnen en het aanbrengen van vele dunne verflagen. Die lagen blijven zichtbaar en zorgen voor een ruimtelijke ervaring. In zijn recente werk onderzoekt hij hoe het lijnenspel letterlijk de ruimte in kan komen. Een kunststof doek, een netwerk van tape dat deels voor de achtergrond hangt en de restvormen die doen denken aan een stratenplan. Admiraal zoekt naar nieuwe vormen om de transparantie te verbeelden. (keesadmiraal.nl)

Simon Bos (Assendelft, 1951). Opleiding ARTEZ Enschede (AKI), HKU Utrecht. 'Na het zien van de New Babylon-maquettes tijdens Documenta 11 (2002) in Kassel ben ik geïnteresseerd geraakt in Constant's essays en grafiek, sfeerbeelden van een toekomstige stad van labyrinten. Dit beeld heb ik gekoppeld aan het idee van filosoof Peter Sloterdijk dat de mens voor alles een sferenbouwer is van bijvoorbeeld metafysische stelsels, micro- en macrosferen. Ik heb geprobeerd beide gedachtenwerelden in te sluiten in mijn project *Constant Vice Versa*.' (simonbos.nl)

Joke Burgman (Hilversum, 1950). Vrije Akademie Den Haag. Sinds 20 jaar schildert zij met de energie van Cobra. Al haar hele leven is deze beweging haar grote inspiratiebron: Appel's oerkracht, Constant en de spelende mens, Jorn, de mythologiserende genius. Vanuit haar onderbewustzijn ontstaan vormen op het doek, waarbij haar beleving van de natuur het steeds terugkerende motief is. Het is haar reactie op het besef dat de hedendaagse mens steeds verder komt af te staan van het wonder van de natuur, terwijl de afhankelijkheid ervan te laat doordringt. (jokeburgman.nl)

Theresa Ferket, Gerrit Rietveld Academie. Werk is te zien in verschillende galleries en musea en bevindt zich in diverse collecties in binnen- en buitenland. 'Een schilderij ontstaat vanuit een veelheid aan ervaringen, waarvan datgene dat mij wezenlijk raakt een noodzaak kan doen ontstaan voor het maken van werk. Belangrijk is voor mij een wandeling aan zee, het ervaren van de onmetelijke ruimte en de oerkrachten. Evenzo is van belang het luisteren naar muzikale composities als van Feldman, ten Holt en Kate Moore.' (theresa.ferket@xs4all.nl)

Aad Hoetjes (1941). 'Het beeld dat ik in Kranenburgh laat zien, was bij de deadline van deze publicatie nog niet af. Het draagt de titel *ALARM* en is gemaakt van hetzelfde materiaal, met dezelfde kleuren en dezelfde uitstraling als het veel kleinere *BRAINWAVE* dat hier is afgebeeld en dat als vingeroefening diende. Wie mijn eerdere werk kent, ziet dat ik weer een paar stappen verder ben in

het gebruik van het ruwe hout van oude fruitbomen. In *ALARM* wordt daar ook nog een eigentijdse verrassing aan toegevoegd. Komt het zien.'

(aadhoetjes.nl)

Noam Ben-Jacov (Kibbutz Hazorea, Israël, 1952). Nova Scotia University of Art & Design, Canada en Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam. 'Ik zie mijn werk als een verzameling voorvallen, situaties, of alleen maar ervaringen, die ik omzet in schetsen en vormen. Reizen, zeg maar, tussen werken met het hoofd en met de handen. Hierin ben ik als het ware zowel de toeschouwer als de deelnemer en voel ik mij

soms de man die al voortwendend kiezelsteentjes voor zich uitschoopt; of de componist die over een nieuwe melodie nadenkt...'

(noamben-jacov.nl)

Marianne Duif, Lerarenopleiding D'Witte Lelie (tekenen en textiele werkvormen), Amsterdam. Zij doet mee met een bestaand doek, genaamd *De meester en de leerling*. Net als Constant droomt Duif over een betere samenleving. Bij haar geen maquettes van utopische steden maar een utopisch mensbeeld. Op het doek leert Eckhart Tolle van de merel om in het moment aanwezig te zijn door te luisteren naar zijn gezang. Daar is geen plaats voor toekomst of verleden met daarbij behorende overtuigingen. Nee, handelen vanuit hart en verstand. (marianne-duif.nl)

Joop Haring (Den Haag 1952). ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Arnhem. 'Constant was als kunstenaar uitzonderlijk begaafd. Zijn grote project *New Babylon* zag ik (deels) voor het eerst in 1978 in het SM in Amsterdam samen met zijn nieuwe schilderijen, waarin veel kleurexplosies plaatsvonden. Het maakte een verpletterende indruk op mij. Het denken over een nieuwe wereld en de mens die daarin centraal staat, sprak mij bijzonder aan. Constant inspireert! Het thema van organische architectuur, zoals in mijn ruimtelijke pasteltekeningen is te zien, is daar een goed voorbeeld van.' (joopharing.com)

Annelies Horden (Leerdam, 1960). Opleiding Nieuwe Akademie Utrecht. 'Uitgangspunt in mijn werk is de schijnbare schoonheid van de consumptiemaatschappij. Ik verzamel, groepeer en sorteer afvalmaterialen. De regelmaat, structuur, herhaling, eenvoud en hoeveelheid daarvan zijn van essentieel belang. Eindeloos experimenteren. Met minder steeds meer kunnen. Door de werkelijkheid te versimpelen voeg ik er meer

aan toe. De objecten en/of installaties laten elk op eigen wijze de "schoonheid" van afvalmaterialen zien. Ik manipuleer het leven van alledag en maak zichtbaar waar anders aan voorbijgegaan wordt.' (annelieshorden.nl)

Allard Kaai (Alkmaar, 1964). Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Constant onderweg... 'Als kunstenaar ben ik immer onderweg en in ontwikkeling. Nu ik me meer verdiep in Constant zie ik dat zijn reis hem weer terugbrengt bij de basis. In feite schrijft hij dat je je hele leven moet blijven proberen, zoeken en ontwikkelen en geen stroming of -isme is heilig. Mijn reis is behalve in tijd en ontwikkeling ook een alledaagse en praktische. Met fysieke ontberingen, blikkerend licht en nattigheid, sleetse zonnetjes en flakkerende wind.' (kaai.nl)

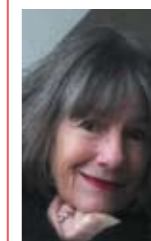

Dorrit Klomp (Rotterdam, 1959). 'Als naoorlogs kind ben ik opgegroeid met het werk van Cobra. Ik studeerde aan de Rietveldacademie, waar ik les heb gehad van Jan Sierhuis en Anton Martineau. In Salzburg heb ik les gehad van de Deense kunstenaar Per Kirkeby. Evenals Constant laat ik mij inspireren door de manier van leven van de zigeuners. De oerkracht van de gitane uit zich in een Cobra-verwant spontane manier van schilderen: olie verf rechtstreeks uit de tube met grote kwasten op het doek.'

(dorritklomp.nl)

Gerda Krumer (1963), Gerrit Rietveld Academie (Monumentaal) en Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (Tekenen en Kunstgeschiedenis 1e graad). 'Mijn werk gaat deels over plaatsbepaling. Daardoor werd een aantal van mijn (ruimtelijke) tekeningen opgenomen in blogs van Citymovement, o.a. in Psychogeography over een deel van het oeuvre van de Internationale Situationisten. Door opnieuw over Constant's ideeën en werk na te denken, ben ik mijn tekeningen op een andere manier gaan combineren en uitwerken. In het speciaal voor deze tentoonstelling gemaakte drieliuk ontstaat aan context met een eigen betekenis.' (gerdakrumer.nl)

Madeleine Leddy, Opleiding Gerrit Rietveld Academie, vrije grafiek. 'Ik werk in de etstechniek (droge naald, monoprint) en in gemengde techniek (acryl, krijt, potlood etc.). Het thema: *een dier, een nacht, een schreeuw, een mens*' was voor mij een inspirerende kreet. Dit gegeven heb ik in vier delen opgesplitst en elk apart geïnterpreteerd: wat hen verbindt is

het omineuze element. In de werken van Constant, een van mijn favoriete schilders, proef ik namelijk vaak een onheilspellende atmosfeer...' afgebeeld: *the cats's whiskers* (acryl/krijt) (madeleineleddy.com)

Malou Nahuys (Amsterdam, 1961). Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. 'Op het moment ben ik bezig met een serie werken: *a view into different rooms*. Het zijn tekeningen, objecten, aquarellen en grote olieverfschilderijen waar een kijk wordt gegeven op eenzelfde moment in verschillende ruimtes. Gekantelde, in elkaar schuivende, gedeeltelijk doorzichtige kubussen geven een doorkijk naar andere ruimtes. Een enkel mensfiguur bevindt zich in een van de ruimtes en beweegt zich op een manier die op verschillende manieren kan worden uitgelegd: gelukkig of wanhopig.' (expoamsterdam.nl)

Kees de Kort (Nijkerk, 1934). Kunstacademies te Amersfoort en Utrecht. Schildert, tekent, ontwerpt. Tentoonstellingen en opdrachten in binnen- en buitenland. 'Tussen 1920 en 1946 werkt Constant in Bergen. De ruimtelijke werking in zijn schilderijen waren een inspiratiebron voor mij. In maquettes, tekeningen, films, grafiek en manifesten verbeeldt Constant zijn ideeën over een moderne en vooruitstrevende samenleving.

Constant is de meest boeiende kunstenaar uit de Cobragroep, vind ik. Hij ziet de kunstgeschiedenis, evenals ik, als onuitputtelijke inspiratiebron.'

Hier afgebeeld: *The Temptation of Saint Anthony.* (keesdekort.eu)

Jawek Kwakman, opleiding AKI Enschede. 'Met New Babylon loopt Constant vooruit op de huidige discussie over de relatie tussen de architectuur en de virtuele ruimte. Deze discussie kijkt naar de virtuele ruimte in de computer op eenzelfde manier als Constant zich de spontane constructie van vloeiende en veranderlijke situaties in de sectoren van New Babylon voorstelt.' NEW New Babylon: 'Ik ontwerp fractale

architectuur. Een vorm van computerkunst, waarbij de kunstenaar gebruik maakt van een programma dat gevoed wordt met algoritmen en vervolgens, met een zekere mate van autonomie, spontane veranderlijke vloeiende constructie genereert.' (jawekkwakman.com)

Hans van Marwijk (Bergen, 1947), kwam al heel jong in aanraking met kunst omdat zijn ouders veel vrienden en familie hadden in die kringen. Hun liefde voor de kunst heeft hem gestimuleerd om les te nemen bij Jaap Sachs, Nico G. Berkhout, Mies Bloch en schriftelijk, vooral voor de techniek, de Parijse Tekenaacademie.

Hans: 'Ik heb dus een oude leerschool gehad, tekenen met diverse materialen en schilderen met olieverf. Mijn inspiratie: waarneming van natuur en licht en zeker de landschappen en de kusten van mijn geliefde Frankrijk.'

(hansvanmarwijk.nl)

Karen Opstelten

'Kunst is de liefde bedrijven met het leven zelf. Welkom in mijn wereld Hier is alles zoals ik het zie Met mijn ogen dicht.'

(karenopstelten.nl)

John Ory (Groet 1965), opleiding Gerrit Rietveld Academie.

'Net als een kok werk ik altijd volgens een recept. Op een laag vuur zet ik de grote lijnen van mijn plan uit om vervolgens het gas iets hoger te zetten en er intuïtief allerlei eenvoudige ingrediënten aan toe te voegen. Daarna zet ik het gas uit, laat het geheel afkoelen om het vervolgens weer aan de kook te brengen en na veelvuldig proeven weer het een en ander aan specerijen en pepers toe te voegen.'

(johnory.nl)

Frank Porcelijn (Haarlem, 1947). Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam. Reizen naar Italië, Marokko, India. Technieken: tekenen, schilderen, beeldhouwen, grafiek, keramiek. Regelmatig terugkerende thema's : Shoah, de feniks, de Jacobs ladder, Babel. 'De toren van Babel heb ik de afgelopen tien jaar in diverse vormen en afmetingen en voornamelijk in het materiaal klei verbeeld. De uitnodiging voor deelname aan de aan Constant gewijde tentoonstelling bracht mij op het idee een synthese te maken van mijn eigen Babel-torens en de prototypes die Constant heeft gemaakt voor zijn New Babylon.' (frankporcelijn.nl)

Noor Sternheim (Amsterdam, 1943), graficus, schilder.

Hier afgebeeld: *Hondsdraf*, olieverf op doek

(noorsternheim.nl)

José van Tubergen (Amsterdam, 1946). Opleiding: o.a. Gerrit Rietveld academie. 'Mijn werk is een zoektocht naar nalatenschap. Ruïnes vertellen de geschiedenis van de mens met architectuur als decor. Kenmerken van de tijd, de vergankelijkheid, vind ik in besmeurde deuren en afgebladderde muren. Grotendeels geschonden bouwsels, teksten op affiches worden in een andere context geplaatst en in een abstracte vorm samengevoegd. Met het werk van Constant heb ik gemeen dat in het groeiproces van de schilderijen disharmonie ontstaat, en intuïtief een onmiddellijke reactie daarop volgt.' (josevan.nl)

Henk Padt (Doetinchem, 1947). Gerrit Rietveld Academie.

Henk Padt beschouwt zichzelf als expressionist. Hij liet zich bij deze tentoonstelling inspireren door de levensbeschouwing van de kunstenaar in die tijd en de vorm en betekenis van zijn werk daarin. Hij werkt met kleur als vormgever en wisselt daarbij zijn abstracte werk nu en dan af met figuratief werk, om weer gebonden te zijn aan de lijn van de figuratie.

Exposeerde in galerieën in Nederland en Duitsland en werd in 1982 genomineerd voor de Koninklijke Subsidie voor de Vrije Schilderkunst. (henkpadt.nl)

Gerda Schimmel (1953).

'De afgebeelde *Growing Dôme* is geïnspireerd op het gedachtegoed van Constant. Na mij te hebben verdiept in het gedachtegoed van Constant raakte ik steeds meer gefascineerd door de verschillen en overeenkomsten uit de tijd waarin hij zijn New Babylon ontwikkelde en die in het heden. Je zou willen dat zijn visie reeds werkelijkheid geworden zou zijn. Het tegendeel is echter waar. De samenleving is minder vrij geworden dan we zouden willen.'

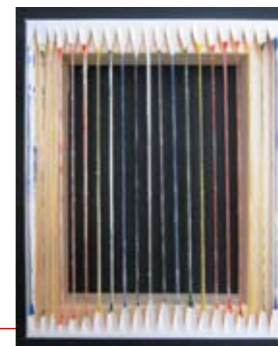
Het werk is van perkament, in combinatie met koperdraad, ijzerdraad, luciferhoutjes en carbonfiber. (gerdaschimmel.nl)

Elly Stolwijk (Haarlemmermeer, 1957), dichter en beeldend kunstenaar. Opleiding Gerrit Rietveld Academie (autonome afdeling).

'Een schilderij is niet **alleen** een bouwsel van kleuren en lijnen, **een ruimte**, maar **ook** een dier, een nacht, een schreeuw, een mens, of dat alles tezamen.'

'De vetgedrukte woorden heb ik toegevoegd aan dit citaat van Constant. De vrijheid in het maken van een schilderij is onbegrensd. Ook (of: juist) als de maker werkt vanuit een bepaalde titel, of met een streng concept, of op basis van een verlangen. Of dat alles tezamen.'

Ludo Winkelman (Den Haag, 1959). Academie voor Beeldende Vorming in Amsterdam.

Afgebeeld: *Paris*, olieverf op papier, overeenkomstig de aangegeven zinsnede van Constant. We zien een mens, als een dier achter tralies, boos, schreeuwend vanachter een masker in een nacht die zichtbaar is qua sfeer en afgebeelde duisternis.

Hier is een Parijse student afgebeeld die protesteert tegen de nieuwe wetgeving waarin studenten zomaar kunnen worden opgepakt voor verhoor. Een gekooide mens in nachtelijk donker. Een eigentijdse versie van Constant's beschrijving van een wezenlijk schilderij. (ludowinkelmaqn.nl)

SCHILDERSVERDRIET 64

Met Arie meegereden naar Rotterdam. We hadden een afspraak gemaakt om elkaars werk te zien. Eerst Bergen, museum Kranenburgh, daarna Rotterdam, W.T.C., waar hij een kleine maar wonderschone tentoonstelling had. Ik ken hem van het grafisch atelier op Academie '63. Arie estte niet alleen op zink of koper, maar kraste zijn spijkerschrift-tekens overal in en op. Tegenwoordig tekent hij op papier, gebruikt er zilververf bij, plakt er transparante bolletjes tegenaan, naait er knoopjes op, hij hanteert de poëzie van het schrift zonder dat er iets te lezen valt.

'Je kunt eigenlijk gewoon niet tekenen' zei ik tegen hem in onze opleidingstijd en dat beaamde hij ook. Nog steeds is zijn werk verwant aan Afrikaanse weefsels en Australische schorstekeningen. Arie is een dwaalgast uit oude tijden, een buitenmodel pygmeë, die de cultuur van zijn stam a.h.w. nog met zich meedraagt en op sublieme wijze naar deze tijd tilt. Ik heb hem hoog zitten, zoals ik ook Morton Feldman bewonder, die als componist met eenvoudige klanken werkt, gebaseerd op de patronen van Turkse tapijten. Trage, verstilde muziek, geen minimal en geen wereldmuziek, iets er tussen in maar onmiskenbaar eigentijds. Zo is dat ook met het werk van Arie. Ik bewonder deze 'simpele naturen'. Het lijkt me heel overzichtelijk, ze putten uit één bron, kunnen ze wel anders? Want wat gebeurt er met je als je namelijk wèl kunt tekenen? Daar kan ik een boek over schrijven. Wat ik in feite al gedaan heb met mijn bundel *Schildersverdriet*, een aardig boekje speciaal voor mijn vaste lezers.

Terug in de trein naar huis liep ik mijn oeuvre in gedachten nog eens na. Dat had toch echt verschillende gezichten laten zien. En wat ik bijna vergeten zou: ik heb stripverhalen gemaakt, cartoons getekend voor Gandalf, zelfs een prentenboek gemaakt dat ergens onuitgegeven in een kast ligt. Hopeloos verouderd intussen of misschien juist retro - je weet het nooit. Dát doet een tekentalent allemaal met je. Tot de 'simpele naturen' behoor ik dus niet, ik heb niet één spoor gevolgd maar meerdere en daardoor in de beeldende kunst een avontuurlijk leven geleid en doe dat nog. Maar een gelijkmatiger af te leggen traject zoals dat van Arie, zou dat iets voor mij zijn geweest?

In Schagen streek ik neer op het terras van café Spoorzicht en bestelde een sigaar en een 'Amsterdammertje'. Binnen klonken de Stones, prettig sfeertje, de zon brak door. Als er nu vrienden langs zouden komen, peinsde ik, trakteerde ik ze op een biertje. Dan kon ik het er meteen eens met ze over hebben, waarom de ene kunstenaar steeds eenzelfde spoor trekt en de andere steeds wisselt.

Deze winter had je in het Stedelijk de overzichtstentoonstelling gehad van Isa Genzken die ieder decennium wel een ander gezicht liet zien. Dat was het andere uiterste. Ik vond haar werk fascinerend. Maar alles stond door elkaar, een tijdslijn werd niet gevolgd. Dat bracht verwarring bij sommige mensen. Zij hadden er een soort kermis, een pret-park of een rariteitenkabinet in gezien. Dat kan je niet gebeuren als je maar één gezicht hebt. Naast me raakten twee mannen met elkaar in gesprek over een Hitchcock-film... Maar toen kwam mijn dame langs met een auto vol boodschappen en stapte ik bij haar in.

Michiel Hertroys

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Gerda Kruimer** *Pen-sées sauvages 2016*, Biennale d'Art Contemporain Dourdan (F), 11 t/m 19 jun
- **Dorrit Klomp** solo-expositie *Vrouw Justitia*, Rechtbank Amsterdam (gebouw F), Parnassusweg 220, nog t/m 22 jun
- **Karen Opstelten** expositie *Sleurekunst* tijdens de Hoornse kunstmarkt op 4 sep
- **Frank Porcelijn, Ludo Winkelman** expositie *Sur Terre* in Pulchri Studio, Den Haag, 18 jun t/m 13 jul

- **Joop Haring** tentoonstelling *Dwaaltijd*, Cultuurpark Vijversburg, Tytsjerk, 12 jun t/m 30 okt
- tentoonstelling *'De Verbinding' Solo*, Sociale Verzekeringsbank, Amstelveen, 1 sep - 27 okt
- **Helma Kuijper, Regula Maria Müller, Liesbeth van Woerden** expositie *OP SCHAAL*, bij KEK, Kennemer Theater, Beverwijk, t/m 13 jun
- **Herman Link en Rita Iny** (Jeugdtheater Samba Salad) opening KinderMuziekFestival in Kranenburgh, Bergen: muziek, workshops zang, dans, schilderen op muziek, 10 jul 10:30
- **Nuray Ataş, Ellen de Groot, Rob Komen, Ingerid Opstelten, Frits van de Reep, Talitha Schiffer** expositie *Kunstkluppen*, De TelefoonCentrale, Alkmaar, jun, jul, aug - opening 3 jun
- **Rob Komen** expositie *Frame it*, De Boterhal, Hoorn, 18 jun - 31 jul. Tevens: Cultuurmaand Texel, strand bij De Koog, hele maand jun
- **Allard Kaai** open atelier tijdens Kunstroute Uitgeest, 25 + 26 jun
- **Aad Hoetjes** groeps-expo *De Beeldentuin* in De Kunstwekerij, Wognum, tot 26 sep

IN MEMORIAM TAETSKE HELLINGA 17 JUNI 1945 – 20 APRIL 2016

Ze maakt de ruimte voor alles staat bovenaan haar overlijdenskaart en hoe zich dat in haar leven ontwikkeld heeft, vertelt zij zelf in twee indringende interviews op YouTube (productie Malcolm Hart). Het eerste uit 2005 en het tweede acht jaar later. Ze vertelt over haar jeugd in Amsterdam en hoe de gebeurtenissen toen haar latere leven als volwassene hebben bepaald.

Na vele omzwervingen - ze woonde in Engeland, Amerika en Afrika - streek ze neer in het cultuurgebouw Jong Nederland, het vroegere Koloniegebouw in Bergen aan Zee, met haar toenmalige Amerikaanse echtgenoot en hun drie kinderen. Ze was dichter, schrijver maar vooral ook echtgenote, moeder en grootmoeder

zoals ze met nadruk memoreert in de bovengenoemde interviews. Eenmaal in Bergen woonachtig werkte ze en gaf ze gestalte aan verschillende publicaties en manifestaties. Soms samen met kunstenaars van het KCB, onder wie met name beeldhouwer Ellen de Groot. De laatste jaren was ze enthousiast lid van de redactie van KCB.NU en ook van de sooscommissie. De door haar verzorgde inleidingen waarmee zij de presenterende kunstenaars voorstelde, werden zeer gewaardeerd.

Ze schreef een geweldig spannend kinderboek *De Tijdsurfers* en gaf diverse dichtbundels uit. Wat ons zeer is bijgebleven is haar optreden in het sfeervolle ruim van het aan de Javakade in Amsterdam gelegen schip *Einde van de wereld*, op woensdag 8 januari 2014. Samen met collega-dichters las zij daar tijdens de maandelijkse *Poetry Musica* uit eigen werk.

Wij wensen haar echtgenoot Jos, haar kinderen en kleinkinderen en al haar dierbaren kracht bij het verwerken van hun grote verlies. Ook wij als redactie zullen haar inbreng zeer missen.

Margreeth Ulm / Rinus van de Peppel
(foto Ron Laan)

AFORISME

**Eens niet meer zijn,
maar sporen achterlatend,
voor altijd wél geweest.**

SOCIËTEITSBERICHTEN

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) van vijf tot half acht soos in de foyer van Kranenburgh. Elkaar weer ontmoeten en genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie van zijn zijn/haar werk geeft.

Het programma voor de komende maanden:

- 24 juni: feestelijke **afsluiting** van het sociëteitsjaar met **Jyoti Verhoeff** (piano en zang) en **Maya Fridman** (cello en zang), waarna we, zoals elke zomer, twee maanden op reces gaan. Gelezen over Jyoti: ... *haar filmische composities in een uitverkocht Paradiso...werd haar muziek gebruikt in de film De Nieuwe Wildernis...won met celliste Maya Fridman de prijs Beste Muzikant van de Grote Prijs van Nederland...*

- 30 september: **Helma Kuijper**, beeldhouwer/installaties. '... en de ideeën ontstaan vanuit mijn zoektocht naar individuele ruimte en begrenzingen.' Omdat in januari de techniek ons in de steek liet, nu opnieuw de presentatie van Helma.

LEDENVERGADERING

Uitnodiging aan alle werkende leden en donateurs: de eerstvolgende algemene ledenvergadering zal worden gehouden op vrijdag 24 juni 20:00 in Kranenburgh.

KCB IN DE ABDIJ VAN EGMOND

Bij wijze van experiment organiseert het KCB een tentoonstelling met 5 kunstenaars in de boomgaard en het restaurant van de Abdij van Egmond. Beeldhouwers Rob Schreefel, Jan van der Haven en Joop Hollanders en fotografen Frits van de Reep en Theo Steemers hebben dankbaar gebruik gemaakt van de uitnodiging om gedurende de zomermaanden te komen exposeren. Zij verbeelden ieder op eigen wijze het onderwerp *verstilling*. Ook voor de abdij is het bijzonder. Het past binnen het voornemen om met meer partijen te gaan samenwerken. Kunst verbindt. Als het experiment slaagt, staat niets meer in de weg om een nauwere samenwerking aan te gaan.

Abdij van Egmond, Vennewatersweg 27a, Egmond-Binnen. Geopend van maandag t/m zaterdag. De tentoonstelling, die loopt t/m 30 september, wordt geopend op 8 juli 16:00.